

Fővárosi Ítéltábla
11.Bf.198/2014/11.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2014. október 16. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Budapest Környéki Törvényszék** 2014. március 25. napján kihirdetett **16.B.86/2013/24.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a:

A szabadságvesztést **fegyházban rendeli végrehajtani.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja** azzal, hogy a fogvatartás helyének a feltüntetését mellőzi a személyi adatok közül.

A szabadságvesztésbe a vádlott által a **2012. augusztus 21. napjától 2014. március 25. napjáig** előzetes fogvatartásban töltött időt tekinti az elsőfokú bíróság által beszámítotttnak.

A vádlottat terhelő bűnügyi költség összege helyesen **406.956.-(négy százhatvanhat) forint.**

Az ítéltábla a vádlott által a **2014. március 26. napjától 2014. október 16. napjáig** előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe **beszámítja.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

Az elsőfokú bíróság a vádlottat emberölés bűntettének kísérlete [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont] miatt 10 év szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, és rendelkezett a dátum megjelölése

nélkül a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés tartamába történő beszámításáról.

Az eljárás során lefoglalt bűnjelek lefoglalását megszüntette, és részben azok kiadásáról, részben pedig azok megsemmisítéséről rendelkezett, valamint kötelezte a vádlottat 404.526,- Ft bűnügyi költség viselésére is.

Az elsőfokú ítélet ellen ellenérdekű fellebbezéseket jelentettek be, így az ügyész a vádlott terhére hosszabb tartamú, fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés, valamint hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabása iránt, míg a vádlott és védője eltérő jogi minősítés és enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség az ügyész által bejelentett fellebbezést fenntartotta, míg a vádlott és védő által bejelentett fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott által elkövetett cselekményt törvényesen minősítette, ugyanakkor a büntetés kiszabása körében túlzott nyomatékkal vette figyelembe a vádlott vonatkozásában megállapított enyhítő körülményeket, és a vádlott rokkantságot el nem érő egészségügyi károsodására figyelemmel alaptalanul alkalmazta a Btk. 35. § (2) bekezdését, így téves a kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatával kapcsolatos döntése.

Összességében a vádlottal szemben kiszabott végrehajtandó szabadságvesztés tartamának a középértékhez igazodó súlyosítására, a Btk. 35. § (2) bekezdés alkalmazásának mellőzésével a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozataként a fegyház megállapítására, illetőleg hosszabb tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazására, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A védő a fellebbezés indokolásában előadta, hogy a szúrt és metszett sérülésekkel kapcsolatban a rendelkezésre álló szakértői vélemény megállapítására is figyelemmel, nem lehet a vádlott ölési szándékára következtetni. Álláspontja szerint a cseréppel történő bántalmazás sem volt erre alkalmas, a sértett fojtogatását sem lehetett kétséget kizáró módon bizonyítani, míg a sértett nyaka előtti kés elhúzás megint csak nem alkalmas az ölési szándék megállapítására.

Hangsúlyozta továbbá, hogy eltérő nyilatkozatok voltak a tekintetben, hogy a sértett milyen testhelyzetben volt az Ytong téglá vádlott általi felemelése során, így álláspontja szerint iratellenesen történt annak megállapítása, hogy a vádlott az Ytong téglát célzottan a sértett fejéhez akarta dobni. Előadta továbbá, hogy a vádlott cselekménye még a téglá elhajítása esetén is legfeljebb a súlyos testi sértés kísérleteként lett volna értékelhető. Erre figyelemmel indítványozta, hogy az ítélőtábla a vádlott cselekvőségét testi épség elleni bűncselekménynek minősítse,

másodlagosan az emberölés megállapítása esetére vitatta a különös kegyetlenséggel történő elkövetést arra hivatkozással, hogy bár a vádlott kitartóan bántalmazta a sértettet, az elkövetés körülményei nem merítették ki a különös kegyetlenség megállapításához szükséges ismérveket. Mindezekre figyelemmel a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva a törvényszék ítéletét az azt megelőző eljárással együtt felülbírált, és ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéstől mentesen folytatta le.

A törvényszék a tényállás-felderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a vád tárgyát képező releváns tényekre a bizonyítást a lehetséges és szükséges körben és mélységben felvette. A beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is mérlegelési körébe vonta, ekként indokolási kötelezettségének eleget tett, az e körben kifejtettek túlnyomó részt megfeleltek a logika szabályainak és az iratok tartalmának.

A törvényszék nem adta azonban indokát annak, hogy milyen bizonyítékokra alapítva állapította meg azt, hogy a vádlott a 11,6 kg tömegű Ytong téglával a sértett fejét akarta eltalálni. Az iratokból megállapíthatóan **(tanú neve)** tanú tett csupán ilyen tartalmú vallomást, előadva, hogy a vádlott a feje fölé emelte a téglát, és ő azt kiütötte a kezéből. Ezen túlmenően **(tanú neve)** vallomása nem jelölt meg olyan körülményt, amelyből azt lehetne megállapítani, hogy a tanú mire alapozta azt, hogy a vádlott kifejezetten a sértett fejét célozta meg a téglával. Ebből fakadóan **(tanú neve)** tanú kijelentése csupán a tanú véleményét, és nem valamely tényre vonatkozó ismeretét tükrözi, amely azonban nem szolgálhat bizonyítékkul a tényállás megállapítása során.

Erre - valamint a sértetti vallomásra - figyelemmel az ítéletábra a tényállást az alábbiak szerint helyesbítette [Be. 352. § (1) bekezdés a) pont]:

- az 5. oldal második bekezdését akként, hogy a vádlott a sértetre akarta dobni a téglát,
- a 6. oldal harmadik bekezdését akként, hogy a vádlott által felemelt Ytong téglával a sértett fejének eltalálása esetén a téglal halálos sérülést is okozhatott volna.

A másodfokú bíróság ezen túlmenően megállapította, hogy az elsőfokú bíróság téves ténybeli következtetéssel [Be. 351. § (2) bek. d) pont] állapította meg azt, hogy a vádlott a konyhakéssel a sértett nyakát próbálta meg elvágni (ítélet 5. oldal). Tekintettel ugyanis arra, hogy annak ellenére, hogy a sértett a kés pengéjére ráfogott, mégsem lett semmilyen kézsérülése, ezért csakis az állapítható meg, hogy a vádlott nem fejtett ki akkora erőt a késsel való mozdulata közben, amelyből kétséget kizáróan a sértett nyakának elvágására, azaz a vádlott ölési szándékára lehetne következtetni.

Ezért az ítéletábra a tényállást akként helyesbítette [Be. 352. § (1) bek. a) pont], hogy a vádlott a kést a sértett nyaka előtt elhúzta.

A másodfokú bíróság a leírási hibákat kijavítva helyesbítette az 5. oldal második és utolsó bekezdését akként, hogy a vádlott - nem a „fele”, hanem - a feje fölül lendítve akarta a téglát dobni, illetve a rendőrök - nem az elkövető „elfogadása”, hanem - az elkövető elfogása érdekében jelentek meg a (utca megjelölése) utcai háznál.

A fenti helyesbítésekkel a törvényszék által megállapított tényállás teljes egészében megalapozott lett, így az a felülbírálat alapját képezte.

A törvényszék a megalapozott tényállásából okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és helyesen állapította meg, hogy a vádlott vonatkozásában a cselekmény elbírálásakor hatályos 2012. évi C. törvénnyel megállapított büntető törvénykönyv (Btk.) azonos büntetési tételek mellett a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjára vonatkozóan kedvezőbb rendelkezéseket tartalmaz az 1978. évi IV. törvénnyel megállapított, elkövetéskor hatályos büntető törvényhez (elkövetéskori Btk.) képest. Erre tekintettel az elkövetéskori Btk. 2. §-a és a Btk. 2. § (1) és (2) bekezdése alapján helyesen állapította meg, hogy a kedvezőbb elbírálást eredményező elbíráláskori törvényt kell alkalmazni a vádlott által elkövetett cselekmény elbírálása során.

Az elsőfokú bíróság a vádlott által elkövetett bűncselekményt a vonatkozó törvényi rendelkezéseknek megfelelően minősítette.

A másodfokú bíróság a törvényszék által a jogi indokolás körében kifejtetteket ugyanakkor azzal a helyesbítéssel osztotta, hogy a vádlott a sértett halálának lehetőségét előre látta, azonban bár azt nem kívánta, de annak esetleges bekövetkeztébe belenyugodott, így a terhére rótt bűncselekményt ún. eshetőleges szándékkal követte el.

A vádlottnak a sértett halálára kiterjedő egyenes szándéka a 8 napon belül gyógyuló sérüléseket eredményező, a közepesnél kisebb erővel késsel okozott metszett, illetve szúrt sérülések okozásával kapcsolatban, illetve a - 8 napon túl gyógyuló sérüléssel járó - sértett arcának cseréppel való bántalmazásánál, avagy a külsérelmi nyomok nélküli fojtogatásnál nem volt megállapítható, hiszen ezen esetekben a halálos eredmény eléréséhez szükséges erő léte nem volt kétséget kizáróan bizonyított.

A fentiek szerint helyesbített tényállás alapján - tekintettel arra, hogy a vádlott vonatkozásában nem lehetett kétséget kizáró módon bizonyítani, hogy a dobás egyértelműen a fejre irányozottan történt volna meg **(tanú neve)** közbelépése hiányában - az ölésre irányuló egyenes szándék az Ytong téglával való dobási kísérlettel összefüggésben sem állapítható meg.

Tekintettel azonban a nagyméretű téglá súlyára, valamint annak a fej fölül a közvetlen közelben fekvő sértettre történő rádobásának várható erejére, illetőleg arra, hogy a bántalmazás során mindvégig aktívan védekező és mozgó sértettet a vádlott bárhol, így a fején is nagy erővel eltalálhatta volna, s ez nyilvánvalóan akár halálos sérülés bekövetkeztét is okozhatta volna, a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a vádlott ennek a lehetőségébe belenyugodott.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra azt állapította meg, hogy helyes volt a törvényszék azon álláspontja, amely szerint a sértett elleni cselekmény nem testi épség elleni, hanem élet elleni támadás volt, amelynek sikere a vádlotton kívül álló okból maradt el.

Helyesbítette továbbá az első fokú bíróság jogi indokolását a tekintetben is az ítéletábra, hogy a vádlott által elkövetett cselekmény nem közeli, hanem távoli kísérlet volt (ítélet 21. oldal ötödik bekezdés), hiszen a vádlott által kifejtett magatartás a halálos eredmény előidézéséhez szükséges okfolyamatot még nem indította el. Megjegyzi e körben a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék által ezzel összefüggésben kifejtettek magának a kísérlet megállapításának lehetnek az indokai, nem pedig a kísérlet közeli jellegének.

Osztotta ugyanakkor az első fokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, amely szerint a vádlott által elkövetett cselekmény különös kegyetlenséggel elkövetettnek minősül. A vádlott gátlástalanul, emberi mivoltából kivetkőzve, a támadást kitartoán, különböző eszközök alkalmazásával, nagyobb számú sérülést okozva, a sértettben hosszabb időn keresztül halálfélelmet kiváltva követte el, és a meztelen sértett utcára történő kivonszolása a sértett számára további megaláztatást is jelentett.

Mindezekre figyelemmel tehát törvényes volt az elsőfokú bíróság által megállapított jogi minősítés.

A büntetés kiszabása során figyelembe vett körülmények vizsgálata során a másodfokú bíróság mellőzte az enyhítő körülmények közül a részbeni beismerést, hiszen csak a bűnösség elismerésére is kiterjedő beismerő vallomás vehető enyhítő körülményként figyelembe; a vádlott megbánó magatartását, amelynek a vádlott ez irányú kijelentésén kívül más alapja nem volt, illetve a vádlott öngyilkossági kísérletét, tekintettel arra, hogy az csupán a felelősségre vonás elkerülését célozta. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a vádlott által elkövetett kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekményre figyelemmel a vádlott büntetlen előélete csupán kisebb nyomatékkal értékelhető enyhítő körülményként.

Ugyanakkor a kísérlettel kapcsolatban nem osztotta a törvényszék azon álláspontját,

amely szerint az csupán kisebb nyomatékkaal vehető enyhítő körülményként figyelembe, annak megjegyzésével, hogy az első fokú bíróság által e körben kifejtettek a kísérlet megállapíthatóságának, és az elállás, illetve az önkéntes eredményelhárítás hiányának a kérdéskörébe tartoznak.

További enyhítő körülményként vette figyelembe a másodfokú bíróság azt, hogy a vádlott a cselekményét eshetőleges szándékkal követte el, a kísérlet távoli jellegét, valamint azt, hogy a bűncselekmény elkövetése óta immár több mint két év telt el, amely időszakban a vádlott előzetes fogvatartásban volt.

A másodfokú bíróság ugyanakkor valamennyi, a törvényszék által súlyosító körülményként értékelt körülményt mellőzte. Az elkövetési eszközök és az elkövetés módja, illetőleg a sértettnek okozott sérülések már értékelést nyertek a cselekmény élet elleni bűncselekményként történő minősítésében, valamint a különös kegyetlenséggel való elkövetés megállapítása során, míg a cselekmény erkölcsileg elítélendő okból fakadó voltát, arra tekintettel mellőzte, hogy a szerelemfáltásból eredő bosszú az egységes bírói gyakorlat szerint önmagában nem alapozza meg ennek megállapítását.

Az így kiegészített, illetőleg helyesbített bűnösségi körülményekre is figyelemmel helyesen jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy a vádlottal szemben a büntetési célok a törvényi minimumban meghatározott tartamú szabadságvesztés kiszabásával is elérhetőek. Ugyanakkor a másodfokú bíróság megállapította, hogy indokolatlan volt az eggyel enyhébb végrehajtási fokozat megállapítása, hiszen a vádlott a felelősségre vonás elkerülése érdekében történt ablakból való kiugrása miatti maradandó fogyatékosággal gyógyult kéz-, illetőleg lábsérülések azt nem indokolták, s más körülmények sem alapozták meg.

Erre figyelemmel a Btk. 35. § (2) bekezdésének alkalmazását mellőzte, és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést a Btk. 37. § (3) bekezdés a), ad) pontjára figyelemmel fegyházban rendelte végrehajtani annak megjegyzése mellett, hogy a törvényszék ítéletében egyébként is szükségtelenül hivatkozott a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontjára.

A vádlott által elkövetett bűncselekmény jellegére és kiemelkedő tárgyi súlyára figyelemmel helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a vádlott méltatlan arra, hogy részt vegyen a közügyek gyakorlásában, így a mellékbüntetés alkalmazása helyes volt. E körben azonban rámutat az ítélőtábla, hogy téves az az álláspont, amely szerint a mellékbüntetés tartamának a szabadságvesztés tartamához kell igazodnia. Tekintettel azonban arra, hogy a törvényszék által alkalmazott időtartam a cselekmény jellegéhez, súlyához és a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességhez képest is arányos volt, így annak tartama helyesen került megállapításra.

A fentiekre is tekintettel a másodfokú bíróság a törvényszék által kiszabott fő- és mellékbüntetést egyaránt törvényesnek és arányosnak ítélte, annak sem lényeges súlyosítására, sem lényeges enyhítésére nem látott indokot.

Az elsőfokú bíróságnak a feltételes szabadságra bocsátásra, illetőleg a bűnjelekre vonatkozó rendelkezése is a törvénynek megfelelő volt.

A kifejtettekből következik, hogy a másodfokú bíróság az ügyész által bejelentett fellebbezést részben alaposnak ítélte, és az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a fentiek szerint megváltoztatta. Egyebekben pedig az ítéletet a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy mivel a Be. 117. § (1) bekezdése tételesen felsorolja azokat a személyi adatokat, amelyeket a Be. 258. § (2) bekezdés b) pontja alapján a rendelkező részben fel kell tüntetni, és a felsorolt személyi adatok között a fogvatartás helye - amely nem is személyi adat - nem szerepel, ezért azt mellőzte.

Tekintettel arra, hogy a törvényszék bár helyesen rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, elmulasztotta annak kezdő és végső időpontját megjelölni, ezért a másodfokú bíróság azt pontosította.

Figyelemmel arra, hogy feltehetően számítási hiba folytán a törvényszék tévesen jelölte meg a vádlott által viselendő bűnügyi költség összegét, ezért ezen rendelkezést is helyesbítette.

A másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján beszámította a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött időt.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2014. október 16. napján

Dr. Mezölaki Erik s.k.
a tanács elnöke

. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Halász Edina s.k.
a tanács tagja

A Fővárosi Ítéltábla 11.Bf.198/2014/11. számú ítélete és a Budapest Környéki Törvényszék 16.B.86/2013/24. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatással a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2014. október 16. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke